

PROGRAMMA 12^e ALGEMENE LEDENVERGADERING

Datum: 14 december 2019

Tijd: 13.00 uur- 17.30 uur

Plaats: Museum Vrolik, AMC, Meibergdreef 15, J0-130, Amsterdam

Zie voor route en parkeren:

<https://www.amc.nl/web/museum-vrolik/vrolik/openingstijden-prijzen-route-contact.htm>

Thema: Van anatomie tot MRI.

Van de anatomische preparaten in Museum Vrolik en oude atlassen tot de nieuwste 3-D atlassen en de modernste forensische radiologische beeldvorming; van Middeleeuwen tot onze tijd, de anatomie biedt steeds weer nieuwe gezichtspunten.

De anatomie kent een lange geschiedenis. Chirurgie, interne geneeskunde, zelfs delen van de psychiatrie; bijna alle disciplines binnen de geneeskunde leunen stevig op de anatomie. In het anatomisch denken hebben zich in de loop van de geschiedenis verschillende ontwikkelingen voorgedaan, zeker ook door de ontwikkelingen in de radiologische beeldvormende technieken. Op deze themamiddag worden een aantal ontwikkelingen in het anatomisch denken en moderne mogelijkheden en toepassingen (in combinatie met moderne beeldvormende technieken) belicht.

13.00 uur: ontvangst/inloop

13.25-13.30 u. Dagvoorzitter Astrid Fintelman: Introductie inhoudelijk programma

13.30–14.00 u. **Prof dr. ir Frans Zonneveld:** Coupe Anatomie en beeldvorming

Een goed voorbeeld van een andere kijk op de anatomie is de omwenteling van twee dimensionale conventionele beelden naar de drie dimensionale projecties. In de radiologie is deze omslag prachtig zichtbaar met de komst van de echografie, de CT- en de MRI-techniek, die gedetailleerde dwarsdoorsneden van anatomische structuren mogelijk maakten. **Prof dr. ir Frans Zonneveld** geeft een mooi historisch overzicht van de coupe-anatomie voordat er sprake is van coupe-beeldvorming. Hij laat zien dat er ook voor de komst van de radiologische 3-D technieken een interessante coupe-anatomie bestond en neemt ons mee langs Da Vinci (1489) en De Riemer (1818), naar de anatomische atlas uit 1923 van Eycleshymer en Shoemaker en latere coupe-anatomische technieken en inzichten.

14.00–14.30 u. **Dr. Bernadette de Bakker:** *Van MRI naar Anatomie*; de ontwikkeling van een 3D foetale anatomieatlas.

Dr. Bernadette de Bakker sluit aan op de geschiedenis van de coupe-anatomie en verhaalt hoe de afdeling Medische Biologie sectie Klinische Anatomie & Embryologie, van 2-dimensionale (2D) histologische coupes van 34 menselijke embryo's uit de historische Carnegie-collectie in Washington DC een 3D Atlas van de humane embryologie heeft gecreëerd (De Bakker et al. *Science*, 2016). Deze 3D atlas omvat alle ontwikkelende orgaanstelsels tot en met de 10de zwangerschapsweek.

14.30-15.00 u. **Henri de Bakker**, radioloog, Forensische radiologie

Als forensisch radioloog reconstrueert **Henri de Bakker**, net als een medisch historicus, een gebeurtenis die in het verleden ligt. Dit onderzoek wordt niet met geschreven bronnen verricht maar met behulp van beeldvormende technieken. Al kort na de ontdekking van de röntgenstralen in 1895, werd in de rechtszaal gebruik gemaakt van de radiologie, waar een röntgenfoto werd getoond met daarop een kogel in een been. Het duurde echter tot de laatste millenniumwisseling, dat er een meer gestructureerde samenwerking ontstond tussen de forensisch patholoog en de radioloog. In die tijd bracht radioloog Brogdon het eerste leerboek van forensische radiologie uit en was patholoog Michel Thali begonnen met het vervaardigen van een CT-scan van een dodelijk slachtoffer voorafgaande aan een gerechtelijke sectie. Hiermee was de 'Virtopsy' geboren. De samenwerking tussen een forensisch patholoog en spreker heeft ertoe geleid dat er een grote database is opgebouwd van casus waarbij er sprake leek te zijn van geweld op de hals.

15.00-15.10 u. **Dr. Laurens De Rooy**, directeur- conservator, AMC Amsterdam
Introductie op Museum Vrolik

Voorafgaand aan het bezoek aan de museum Vrolik zal Laurens de Rooy een korte introductie geven op het bezoek aan de collectie.

15.10-16.00 u. Museumbezoek (en koffie/thee)

16.00 - 17.00 u. Ledenvergadering NVMG

17.00 uur Borrel

Over de sprekers:

Astrid Fintelman, MSc MA is arts n.p. en historicus. Zij voltooide in 2018 het boek *Van stadsziekenhuis tot top academisch instituut. No nonsense radiology in Rotterdam* (Rotterdam 2018).

Prof dr. ir Frans Zonneveld is emeritus-hoogleraar medische beeldvormende technieken (UMC Utrecht), Hij heeft ook bijgedragen aan de samenstelling van de Elsevier anatomische atlas op CD waarbij de coupes vergeleken worden met CT-coupes en MRI-coupes (1993-1998).

Dr. Bernadette de Bakker is sinds 2009 werkzaam als universitair docent en wetenschappelijk onderzoeker op de afdeling Medische Biologie, sectie Klinische Anatomie & Embryologie. Zij studeerde in 2016 cum laude af aan de faculteit geneeskunde van de Universiteit van Amsterdam en promoveerde in 2018 op het proefschrift getiteld *3D Atlas of Human Embryology, new insights in human development*.

Henri de Bakker studeerde geneeskunde aan de VU Amsterdam, specialiseerde zich in de Radiologie. Na 2 jaar werkzaam geweest te zijn als stafid op de neuroradiologie vestigde hij zich in 1989 in het toenmalige Bleulandziekenhuis, tegenwoordig het Groene Hartziekenhuis te Gouda. De door hem opgebouwde forensisch radiologische database vormt de basis van zijn dissertatie. In februari 2020 zal de verdediging plaatsvinden van zijn proefschrift *Forensic Radiology in the Netherlands*.

Dr. Laurens de Rooy, promoveerde in 2009 op het proefschrift *Lodewijk Bolk en de bloei van de Nederlandse anatomie, 1860-1940*. Hij is conservator en directeur van Museum Vrolijk.